

Arta prosperă în vremuri de criză. Situația pieței românești de artă în primul semestru al 2021

Piața românească de artă a continuat trendul ușor ascendent în prima jumătate a anului 2021, în ciuda conservatorismului perioadei pandemice, generatoare de criză la nivel mondial. Astfel, în cât privește rezultatele [Artmark](#), cel mai mare operator în piața românească de artă (aprox. 85% din vânzările publice din piața românească) prima jumătate a anului 2021 a înregistrat o creștere cu 7% a volumului total de adjudecări – de la un total de 6,16 milioane de euro pentru primul semestru 2020 la un total de 6,58 milioane de euro pentru primul semestru 2021.

De remarcat că, în cadrul acestui prim semestru, cea mai mare creștere s-a înregistrat pentru tematicile de artă contemporană și avangarda românească, ale căror vânzări au sporit de la 994.000 de euro în prima jumătate a anului 2020 la 1,5 milioane de euro în prima jumătate a anului curent, așadar cu peste 30%. La capitolul artei de patrimoniu, adjudecările s-au menținut la același nivel – de 2,38 milioane de euro în semestrul I în 2021 față de 2,39 milioane de euro în semestrul I din 2020, iar lipsa unei creșteri este explicată de evidenta reducere a ofertei de artă de patrimoniu, având în vedere apariția tot mai rară a operelor de patrimoniu importante pe piața românească de artă, oferta fiind limitată natural, iar majoritatea acestora fiind oricum blocată în muzee ori în colecții private importante.

Trendurile actuale pentru piața artei de patrimoniu se vor menține probabil și în viitor, în principal datorită rarității și scăderii treptate a ofertei de artă clasică. Pe de altă parte, compensativ din punctul de vedere al volumului ofertei în piață, oferta de artă contemporană este în creștere și probabil acest segment va deveni dominant în piață în următorii 5-10 ani, în special sub aspectul cantității ofertei, nu neapărat al valorii de tranzacționare. Totodată, este probabil că vom asista la o desprindere a unui eșalon fruntaș valoric de artiști contemporani, ce se vor detașa ca prag de tranzacționare de masa pieței de artă contemporană.

Top 10 cele mai bine vândute public, în licitație, loturi de artă sau obiecte de colecție pe piața internă în semestrul I al anului 2021:

1. [Ultimul Rombac 1-11](#), folosit pentru zborurile oficiale ale președinților Ion Iliescu și Traian Băsescu – 165.000 de euro (Licitația A10 de Eleganță, 27 mai);
2. Ion Țuculescu - "[Noaptea orașului](#)" – 140.000 de euro (Licitația A10 de Vară, 15 iunie);
3. Rar exemplar al [mașinii de criptat Enigma](#), folosit de armata germană în al doilea Război Mondial, model M2-3 – 135.000 de euro (Licitația A10 de Curiozități Tehnice, 25 martie);
4. Adrian Ghenie - "[Untitled](#)" – 129.000 de euro (Licitația A10 de Artă Contemporană, 18 februarie);
5. [Avionul prezidențial Super One-Eleven](#), folosit pentru zborurile oficiale ale lui Nicolae Ceaușescu – 120.000 de euro (Licitația A10 de Eleganță, 27 mai);

6. Nicolae Vermont - "[La pian](#)" – 110.000 de euro (Licitația A10 de Vară, 15 iunie);
7. Ion Țuculescu - "[Câmpie cu toteme](#)" – 110.000 de euro (Licitația A10 de Vară, 15 iunie);
8. Adrian Ghenie - "[Nova](#)" – 110.000 de euro (Licitația A10 de Artă Contemporană, 18 februarie);
9. Nicolae Tonitza - "[Intimitate](#)" – 105.000 de euro (Licitația A10 de Vară, 15 iunie);
10. Nicolae Tonitza - "[Micuța unguroaică](#)" – 100.000 de euro (Licitația A10 de Primăvară, 23 martie).

Cele mai importante 10 tranzacții prin licitație în primul semestru din 2021 însumează un total de 1,22 milioane de euro, față de totalul de 922.000 de euro al topului din prima jumătate al lui 2020, rezultând așadar o creștere cu 32% a valorii de adjudecare a celor mai valoroase loturi, în special arta importantă de patrimoniu, adjudecate la nivelul de vârf al primei jumătăți a lui 2021.

Alte evoluții notabile în prima jumătate a anului 2021:

1. Apariția unui număr crescut de licitații caritabile Artmark între licitațiile primului semestru, în condițiile în care evenimentele caritabile ori de responsabilitate socială se situau, de regulă, în a doua jumătate a anului. Astfel, Casa de Licitații A10 by Artmark a găzduit 3 evenimente caritabile în primul semestru din 2021: "[Pentru Luca](#)" (22 aprilie), "[O lume mai frumoasă](#)" dedicată Hospice Casa Speranței (17 iunie) și, în premieră, [Secțiunea caritabilă dedicată victimelor violenței domestice](#) din Licitația de Vară (15 iunie).
2. Prima licitație organizată pe platforma Artmark de o galerie de artă contemporană, confirmând într-un fel devenirea Artmark drept marketplace pentru arta românească în general, inclusiv pentru arta contemporană, așadar nu doar pentru portfoliile de artă ale colecționarilor ori pentru vânzările de lichidare ale galeriilor de artă istorică;
3. Cererea pentru artă a dus la dublarea numărului de conturi online de la începutul anului 2020 până la jumătatea lui 2021 – de la 7.000 de conturi la aproximativ 14.000. Această evoluție demonstrează nu doar transferarea majorității dintre iubitorii de artă din fizic în online, ci și trezirea interesului pentru lumea artei și pentru investiția în opere de artă sau piese de colecție, în rândul tinerei generații educate și de formație digitală. Creșterea a continuat un trend ce s-a sesizat prima dată la sfârșitul anului 2019, prin atingerea unui procent sporit de participare, de aproximativ 20%, a segmentului de vârstă de până în 40 de ani, la licitațiile organizate de [Casa A10 by Artmark](#). Prin comparație, în trecut, fieful de preocupare, prin excelență, era al antreprenorului matur și educat, stăpân pe gustul său și pe valorile sale culturale, ce alcătuia și publicul rafinat de sală de licitație al licitațiilor de artă dinainte de pandemie.

Tot în prima jumătate a anului 2021, Casa de Licitații A10 a lansat o invitație simbolică către cei care traversează str. C.A. Rosetti nr. 5, unde se află Palatul Cesianu-

Racovița, ce găzduiește sediul Artmark de peste 10 ani. O compoziție fotografică, realizată de artistul Gabriel Ghizdavu, panotată pe exteriorul clădirii, afișează trecătorilor interiorul expoziției de artă găzduite de Palatul de secol XIX, în încercarea de a găsi o soluție de a apropia arta interiorului de destinatarii ei – al căror acces în interior era până de curând interzis.